

Bruxelles, 4. svibnja 2018.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2016/0378 (COD)

12953/6/17
REV 6

ENER 388
CODEC 1530
CSC 310

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. dok. Kom.:	15149/1/16 ENER 419 IA 134 CODEC 1815 REV 1 + ADD 1 REV 1
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o osnivanju Agencije Europske unije za suradnju energetske regulatora (preinaka)

S obzirom na sastanak Radne skupine za energetiku 15. svibnja 2018. za delegacije se u Prilogu nalazi dodatno revidirani tekst navedenog Nacrta uredbe koji je izmijenjen u odnosu na rasprave u okviru Radne skupine za energetiku i zaprimljene pisane komentare i u njemu se podsjeća na razmjenu mišljenja ministara o daljnjim koracima u vezi s Uredbom o ACER-u koja se održala na neformalnom sastanku ministara energetike u Sofiji 18. i 19. travnja 2018.

Izmjene u odnosu na prethodnu verziju (dok. 12953/5/17 REV 5) označene su **podebljanim i podcrtanim slovima**; izbrisani tekst označen je sa [...]. Izmjene u odnosu na prijedlog Komisije označene su **podebljanim slovima**; izbrisani tekst označen je sa [].

2016/0378 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o osnivanju Agencije Europske unije za suradnju energetske regulatora (preinaka)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 194. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Uredba (EZ) br. 713/2009 Europskog parlamenta i Vijeća¹ znatno je izmijenjena. Budući da su potrebne daljnje izmjene, tu bi Uredbu radi jasnoće trebalo preinačiti.
- (2) Stvaranjem Agencije očigledno je poboljšana koordinacija među regulatorima u vezi s prekograničnim pitanjima. Agenciji su od njezina stvaranja dodijeljene nove važne zadaće u području praćenja veleprodajnih tržišta u skladu s Uredbom (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća² i prekogranične energetske infrastrukture u skladu s Uredbom (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća³.
- (3) Procjenjuje se da će se sljedećih godina dodatno povećati potreba koordiniranja nacionalnih regulatornih mjera. Europski energetski sustav prolazi kroz najdublju promjenu zadnjih desetljeća. Veća integracija tržišta i prijelaz na promjenjiviju proizvodnju električne energije zahtijevaju pojačan napor kako bi se nacionalne energetske politike koordinirale sa susjedima i iskoristile prilike za prekogranično trgovanje električnom energijom.
- (4) Iskustvo u provedbi pravila unutarnjeg tržišta pokazalo je da nekoordinirane nacionalne mjere mogu uzrokovati ozbiljne probleme na tržištu, posebno u usko povezanim područjima u kojima odluke država članica često vidljivo utječu na njihove susjede. Kako bi ostvarili pozitivni učinci unutarnjeg tržišta električne energije na dobrobit potrošača, sigurnost opskrbe i dekarbonizaciju, države članice, a posebno neovisni nacionalni regulatori, moraju surađivati u pogledu regulatornih mjera koje imaju prekogranični učinak.

¹ Uredba (EZ) br. 713/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o osnivanju Agencije za suradnju energetskih regulatora (SL L 211, 14.8.2009., str. 1.).

² Uredba (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (SL L 326, 8.12.2011., str. 1.).

³ Uredba (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o smjernicama za transeuropsku energetske infrastrukturu te stavljanju izvan snage Odluke br. 1364/2006/EZ i izmjeni uredaba (EZ) br. 713/2009, (EZ) br. 714/2009 i (EZ) br. 715/2009 (SL L 115, 25.4.2013., str. 39.).

- (5) Fragmentirane državne intervencije na energetske tržištima sve su veći rizik za ispravno funkcioniranje prekograničnih tržišta električne energije. Agenciji bi stoga trebalo dati ulogu u razvoju koordinirane europske procjene adekvatnosti resursa, u bliskoj suradnji s Europskom mrežom operatora prijenosnih sustava za električnu energiju („ENTSO za električnu energiju”), kako bi se izbjegli problemi fragmentiranih nacionalnih procjena u kojima se slijede različite nekoordinirane metode i ne uzima u dovoljnoj mjeri u obzir situacija u susjednim zemljama. Agencija bi usto trebala i nadgledati tehničke parametre koje je ENTSO za električnu energiju razvio za učinkovito sudjelovanje prekograničnih kapaciteta i druge tehničke značajke mehanizama za razvoj kapaciteta.
- (6) Sigurnost opskrbe električnom energijom zahtijeva koordiniran pristup pripremi na neočekivane krize opskrbe. Agencija bi stoga trebala koordinirati nacionalne mjere povezane s pripremljenošću za rizike, u skladu s [Uredbom o pripremljenosti za rizike predloženom dokumentom COM(2016) 862].
- (7) Zbog uske povezanosti Unijine elektroenergetske mreže i sve veće potrebe za suradnjom sa susjednim zemljama kako bi se održala stabilnost mreže i uključile velike količine energije iz obnovljivih izvora, **[regionalni koordinatori za sigurnost]** imat će važnu ulogu u koordiniranju operatora prijenosnih sustava. Agencija bi prema potrebi trebala jamčiti regulatorni nadzor nad **[regionalnim koordinatorima za sigurnost]**.
- (8) Budući da će se veliki dio nove proizvodnje električne energije povezati na lokalnoj razini, operatori distribucijskih sustava imat će važnu ulogu u fleksibilnom i učinkovitom upravljanju europskim elektroenergetskim sustavom.

- (9) Države članice trebale bi za postizanje ciljeva energetske politike Unije blisko surađivati i otkloniti prepreke za prekograničnu razmjenu električne energije i prirodnog plina. Agencija Europske unije za suradnju energetskih regulatora (Agencija) osnovana je Uredbom (EZ) br. 713/2009 kako bi se ispunila regulatorna praznina na razini Unije i doprinijelo učinkovitom funkcioniranju unutarnjeg tržišta električne energije i prirodnog plina. Agencija omogućuje državnim regulatornim tijelima jačanje suradnje na razini Unije i zajedničko sudjelovanje u izvršavanju zadataka koji se odnose na Uniju.
- (10) Agencija bi trebala osigurati da su regulatorne dužnosti koje izvršavaju nacionalna regulatorna tijela u skladu s [preinačenom Direktivom o električnoj energiji predloženom dokumentom COM(2016) 864/2] i Direktivom 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća odgovarajuće usklađene i prema potrebi izvršene na razini Unije. U tom je smislu potrebno jamčiti neovisnost Agencije od proizvođača električne energije i plina, od operatora prijenosnih i distribucijskih sustava, kako javnih tako privatnih, te od potrošača, i osigurati usklađenost djelovanja Agencije sa zakonodavstvom Unije, njezine tehničke i regulatorne mogućnosti te transparentnost, otvorenost za demokratski nadzor i učinkovitost.
- (11) Agencija bi trebala pratiti regionalnu suradnju između operatora prijenosnih sustava u sektorima električne energije i plina kao i izvršenje zadataka ENTSO-a za električnu energiju i Europske mreže operatora prijenosnih sustava za plin („ENTSO za plin”). Agencija bi trebala pratiti i provedbu zadaća drugih subjekata s reguliranim funkcijama koje se tiču cijele Unije, poput razmjena električne energije. Uključenost Agencije od ključnog je značenja kako bi se osiguralo da se suradnja između operatora prijenosnih sustava i rad drugih subjekata s funkcijama koje se odnose na cijelu Uniju nastave na učinkovit i transparentan način u korist unutarnjih tržišta električne energije i prirodnog plina.

- (12) Agencija bi trebala u suradnji s Komisijom, državama članicama i odgovarajućim nacionalnim tijelima, pratiti unutarnja tržišta električne energije i prirodnog plina te o svojim saznanjima prema potrebi obavještavati Europski parlament, Komisiju i nacionalna tijela. Zadaće Agencije u vezi s praćenjem ne bi se smjele podudarati s praćenjem koje provode Komisija ili nacionalna tijela, posebno nacionalna tijela za zaštitu tržišnog natjecanja, niti ga ometati.
- (13) Agencija osigurava integrirani okvir za sudjelovanje i suradnju nacionalnih regulatornih tijela. Taj okvir olakšava jednoobraznu primjenu zakonodavstva o unutarnjem tržištu električne energije i prirodnog plina u cijeloj Uniji. U slučajevima koji se odnose na više od jedne države članice, Agencija je bila ovlaštena za donošenje pojedinačnih odluka. Ta bi ovlast trebala pod jasno određenim uvjetima uključivati tehnička i regulatorna pitanja koja zahtijevaju regionalnu suradnju, posebno u pogledu provedbe mrežnih pravila i smjernica, suradnju unutar [] **regionalnih koordinatora za sigurnost**, regulatorne odluke potrebne za učinkovito praćenje cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta, odluke povezane s infrastrukturom za električnu energiju i prirodni plin, koja povezuje ili bi mogla povezati najmanje dvije države članice i, kao zadnje rješenje, izuzeća od pravila unutarnjeg tržišta za nove interkonekcijske vodove za električnu energiju i nove infrastrukture za plin koji su smješteni u više od jedne države članice.
- (14) Agencija ima važnu ulogu u izradi neobvezujućih okvirnih smjernica („okvirne smjernice”). Mrežna pravila trebala bi biti usklađena s tim okvirnim smjernicama. Također se smatra primjerenim i u skladu s njezinom svrhom da Agencija sudjeluje u preispitivanju nacрта mrežnih pravila kako bi se osigurala njihova usklađenost s okvirnim smjernicama i potrebna razina sukladnosti, prije nego što ih podnese Komisiji za donošenje.

- (15) Uloga Agencije u praćenju provedbe mrežnih pravila i smjernica povećala se donošenjem niza mrežnih pravila i smjernica kojima se korak po korak provode i dodatno unapređuju zajednička pravila i pravila na razini Unije. Djelotvorno praćenje mrežnih pravila i smjernica ključna je funkcija Agencije i neizostavno za provedbu pravila unutarnjeg tržišta.
- (16) Iskustvo u provedbi mrežnih pravila i smjernica pokazalo je da je postupak za regulatorno odobrenje uvjeta ili metodologija koji se primjenjuju na regionalnoj razini ili razini Unije i koji se izrađuju u okviru smjernica i mrežnih pravila korisno pojednostavniti njihovim izravnim podnošenjem Agenciji kako bi nacionalni regulatori, zastupljeni u Odboru regulatora, o njima mogli odlučivati.
- (17) Budući da je u postupnom usklađivanju Unijinih energetske tržišta redovit međukorak pronalaženje regionalnih rješenja **te ograničen broj regulatornih tijela razvija brojne metode za određenu regiju**, primjereno je u obzir uzeti regionalnu dimenziju unutarnjeg tržišta i osigurati odgovarajuće mehanizme upravljanja. []
- (18) S obzirom na to da Agencija ima pregled nacionalnih regulatornih tijela, trebala bi imati savjetodavnu ulogu prema Komisiji, drugim institucijama Unije i nacionalnim regulatornim tijelima u pogledu pitanja koja se odnose na svrhu zbog koje je osnovana. Agencija bi trebala obavijestiti Komisiju o slučajevima kada suradnja operatora prijenosnih sustava ne daje potrebne rezultate ili kad nacionalno regulatorno tijelo, čija odluka nije u skladu sa Smjernicama, ne provodi mišljenje, preporuku ili odluku Agencije na prikladni način.

- (19) Agencija bi također trebala biti sposobna dati preporuke kako bi pomogla regulatornim tijelima i tržišnim igračima u razmjeni dobrih praksi.
- (20) Agencija bi se trebala prema potrebi savjetovati sa zainteresiranim stranama i osigurati im razumnu mogućnost da izraze mišljenje o predloženim mjerama, kao što su mrežna i druga pravila.
- (21) Agencija bi trebala doprinositi provedbi smjernica o transeuropskim energetske mrežama, kako je utvrđeno u Uredbi (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁴, posebno kad daje mišljenje o neobvezujućim desetogodišnjim razvojnim planovima mreže u Uniji (razvojni planovi mreže u Uniji) u skladu s člankom 4. stavkom 3. ove Uredbe.
- (22) Agencija bi trebala doprinositi naporima povećanja energetske sigurnosti.
- (22a) Agencija u hitnim slučajevima i posebnim, jasno definiranim okolnostima može donijeti pojedinačne odluke [...] u vezi s pitanjima strogo povezanim sa svrhom za koju je osnovana.**
- (23) Kako bi se osiguralo da je Agencijin okvir učinkovit i usklađen s drugim decentraliziranim agencijama, pravila koja se odnose na Agenciju trebala bi biti u skladu sa zajedničkim pristupom decentraliziranim agencijama o kojem su se dogovorili Europski parlament, Vijeće EU-a i Europska komisija⁵. Međutim, ustrojstvo Agencije trebalo bi u mjeri u kojoj je to potrebno prilagoditi kako bi se ispunile posebne potrebe regulacije energetike. Posebno je potrebno u potpunosti voditi računa o specifičnoj ulozi nacionalnih regulatornih tijela i jamčiti njihovu neovisnost.

⁴ Uredba (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o smjernicama za transeuropsku energetske infrastrukturu te stavljanju izvan snage Odluke br. 1364/2006/EZ i izmjeni uredaba (EZ) br. 713/2009, (EZ) br. 714/2009 i (EZ) br. 715/2009 (SL L 115, 25.4.2013., str. 39.).

⁵ Zajednička izjava Europskog parlamenta, Vijeća EU-a i Europske komisije o decentraliziranim agencijama od 19. srpnja 2012.

- (24) Ova će se Uredba možda dodatno izmijeniti u budućnosti kako bi je se u potpunosti uskladilo sa zajedničkim pristupom decentraliziranim agencijama. Postojeće potrebe regulacije energetike zahtijevaju odstupanja od zajedničkog pristupa. Ovim se prijedlogom stoga ne utječe na moguće buduće izmjene Uredbe o osnivanju Agencije koje će Komisija možda predložiti nakon daljnje evaluacije, kao što je predviđeno ovim aktom, ili na vlastitu inicijativu.
- (25) Upravni odbor trebao bi imati potrebne ovlasti za određivanje proračuna, provjeru njegove provedbe, sastavljanje unutarnjih pravila, donošenje financijskih propisa i imenovanje ravnatelja. Za zamjenu članova Upravnog odbora koje imenuje Vijeće trebalo bi primijeniti sustav rotacije kako bi se s vremenom osigurala uravnotežena zastupljenost država članica. Upravni odbor trebao bi djelovati neovisno i objektivno u javnom interesu i ne bi smio tražiti ili slijediti političke upute.
- (26) Agencija bi trebala imati potrebne ovlasti za učinkovito, transparentno, opravdano i prije svega neovisno obavljanje svojih regulatornih dužnosti. Neovisnost Agencije od proizvođača električne energije i plina te od operatora prijenosnih i distribucijskih sustava nije samo ključno načelo dobrog upravljanja, nego također temeljni uvjet za osiguranje povjerenja u tržište. Ne dovodeći u pitanje djelovanje svojih članova u ime njihovih nacionalnih tijela, Odbor regulatora bi stoga trebao djelovati neovisno od bilo kakvih tržišnih interesa, trebao bi izbjegavati sukobe interesa i ne bi trebao tražiti ili slijediti upute ili prihvaćati preporuke od vlade države članice, institucija Unije ili drugog javnog ili privatnog subjekta ili osobe. Odluke Odbora regulatora trebale bi, u isto vrijeme, biti u skladu s pravom Unije u području energetike, kao što su unutarnje energetske tržište, okoliš i tržišno natjecanje. Odbor regulatora trebao bi obavijestiti institucije Unije o svojim mišljenjima, preporukama i odlukama.

- (27) Ako Agencija ima ovlasti odlučivanja, zainteresirane strane trebale bi, radi ekonomičnosti postupka, imati pravo žalbe Odboru za žalbe koji bi trebao biti dio Agencije, ali neovisan od njezine upravne i regulatorne strukture. Kako bi se zajamčili njegovo funkcioniranje i puna neovisnost, Odbor za žalbe trebao bi imati posebnu proračunsku liniju u proračunu Agencije. U interesu kontinuiteta, pri imenovanju ili reizboru članova Odbora za žalbe trebalo bi omogućiti djelomičnu zamjenu članova Odbora za žalbe. Na odluke Odbora može se žaliti Sudu Europske unije.
- (28) Agencija bi svoje ovlasti odlučivanja trebala izvršavati u skladu s načelima pravednog, transparentnog i obrazloženog odlučivanja. Sva bi postupovna pravila Agencije trebala biti utvrđena u njezinu poslovniku.
- (29) Agencija bi se trebala uglavnom financirati iz općeg proračuna Unije, putem pristojbi i [] dobrovoljnih doprinosa. Konkretno, **pristojbama bi se trebali pokriti troškovi Agencije povezani s uslugama koje nudi tržišnim sudionicima ili subjektima koji djeluju u njihovo ime kojima im se omogućuje da izvješćuju o podacima na temelju članka 8. Uredbe (EU) 1227/2011 na učinkovit, djelotvoran i siguran način.** [...] Sredstva koja su trenutačno prikupljena od regulatornih tijela za njihovu suradnju na razini Unije trebala bi i dalje biti na raspolaganju Agenciji. Na subvencije koje se financiraju iz općeg proračuna Unije trebao bi se i dalje primjenjivati proračunski postupak Unije . Osim toga, reviziju računa trebao bi izvršiti neovisni vanjski revizor u skladu s člankom 107. Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 1271/2013⁶.

⁶ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1271/2013 od 30. rujna 2013. o Okvirnoj financijskoj uredbi za tijela iz članka 208. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 7.12.2013., str. 42.).

- (30) Proračunsko tijelo trebalo bi stalno ocjenjivati proračun Agencije na temelju količine rada i učinka. Proračunsko tijelo trebalo bi osigurati postizanje najboljih standarda učinkovitosti.
- (31) Agencija bi trebala zaposliti visoko stručno osoblje. Posebno bi trebalo iskoristiti znanja i iskustva osoblja koje joj dodijele nacionalna regulatorna tijela, Komisija i države članice. Na osoblje Agencije trebali bi se primjenjivati Pravilnik o osoblju za dužnosnike Europskih zajednica („Pravilnik o osoblju”) i Uvjeti zaposlenja ostalih službenika Europskih zajednica („Uvjeti zaposlenja,”) utvrđeni u Uredbi (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68⁷ te pravila koja zajednički donose institucije Unije u smislu primjene tih pravila. Upravni odbor trebao bi u dogovoru s Komisijom donijeti odgovarajuća provedbena pravila.
- (32) Radne skupine mogu biti potpora regulatornom radu koji ravnatelj i Odbor regulatora obavljaju na temelju ove Uredbe.
- (33) Agencija bi trebala primijeniti opća pravila u pogledu javnog pristupa dokumentima koje drže tijela Unije. Upravni odbor trebao bi uvesti praktične mjere za zaštitu poslovno osjetljivih i osobnih podataka.

⁷ Uredba Vijeća (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68 od 29. veljače 1968. kojom se utvrđuje Pravilnik o osoblju za dužnosnike i Uvjeti zaposlenja ostalih službenika Europskih zajednica i kojom se uvode posebne mjere koje se privremeno primjenjuju na dužnosnike Komisije (SL L 56, 4.3.1968., str. 1.).

- (34) Iz suradnje nacionalnih regulatora unutar Agencije vidljivo je da je većinsko odlučivanje ključni preduvjet za napredak u pitanjima povezanim s unutarnjim energetske tržištem koja imaju znatan ekonomski učinak u različitim državama članicama. Nacionalni regulatori stoga bi u Odboru regulatora **i dalje trebali odlučivati [] dvotrećinskom većinom. Agencija bi trebala biti odgovorna Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji.**
- (35) Potrebno je omogućiti sudjelovanje država koje nisu članice Unije u radu Agencije u skladu s odgovarajućim sporazumima koje će sklopiti Unija.
- (37) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, osobito sudjelovanje i suradnju nacionalnih regulatornih tijela na razini Unije, države članice ne mogu zadovoljavajuće postići te s obzirom na to da se ti ciljevi mogu bolje postići na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako je navedeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je navedeno u tom članku, ova Uredba ne prekoračuje okvire, koji su neophodni za postizanje navedenih ciljeva.
- (37a) **Sjedište Agencije nalazi se u Ljubljani kako je utvrđeno Odlukom 2009/913/EU koju su 7. prosinca 2009. zajedničkim dogovorom donijeli predstavnici vlada država članica.**
- (38) Država članica domaćin Agencije trebala bi osigurati najbolje moguće uvjete za neometan i učinkovit rad Agencije, uključujući višejezično, europski usmjereno školovanje te primjerenu prometnu povezanost **kako se zahtijeva na temelju uredaba (EU) br. 713/2009 i br. 863/2016. Sporazum o sjedištu između vlade Republike Slovenije i Agencije za suradnju energetske regulatora, koji ispunjava te zahtjeve kao i provedbene aranžmane, sklopljen je 26. studenoga 2010. i stupio je na snagu 10. siječnja 2011.**

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

CILJEVI I ZADAĆE

Članak 1.

Osnivanje i ciljevi

1. Ovom se Uredbom osniva Agencija Europske unije za suradnju energetske regulatora („Agencija”).
2. Uloga Agencije je na razini Unije pomagati regulatornim vlastima iz članka 57. [preinačene Direktive o električnoj energiji predložene dokumentom COM(2016) 864/2] i članka 39. Direktive 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u izvršavanju regulatornih zadaća koje obavljaju u državama članicama te prema potrebi koordinirati njihovo djelovanje.

Članak 2.

Vrste akata Agencije

Agencija:

- (a) izdaje mišljenja i preporuke upućene operatorima prijenosnih sustava, **ENTSO-u za električnu energiju, ENTSO-u za plin, tijelu EU-DSO, [] regionalnim koordinatorima za sigurnost i imenovanim operatorima na tržištu električne energije;**
- (b) izdaje mišljenja i preporuke upućene regulatornim tijelima;
- (c) izdaje mišljenja i preporuke upućene Europskom parlamentu, Vijeću ili Komisiji;
- (d) donosi pojedinačne odluke u posebnim slučajevima iz članka [] **5. stavaka 2., 2.a i 2.b o uvjetima ili metodologijama u vezi s mrežnim pravilima i smjernicama, članka 5. stavka 3. o reviziji zone trgovanja, članka 6. stavka 8. o arbitraži među regulatorima, članka 8. stavka 2. točke (a) o konfiguraciji regija pogona sustava, članka 10. stavka 1. o prijedlozima metodologija, izračuna i tehničkih specifikacija povezanih s europskom procjenom adekvatnosti resursa i prekograničnom sudjelovanju u mehanizmima za razvoj kapaciteta, članka 10. stavka 2. o metodologijama povezanim s [*Uredbom o pripremljenosti za rizike predložene dokumentom COM(2016) 862*], članka 11. o odlukama o izuzećima, članka 12. o zadaćama povezanim s infrastrukturom na temelju Uredbe (EU) br. 347/2013 i članka 13. o zadaćama povezanim s nadzorom nad tržištem na temelju Uredbe (EU) br. 1227/2011 i Uredbe (EU) br. 1348/2014;**

- (e) Komisiji dostavlja neobvezujuće okvirne smjernice („okvirne smjernice”) u skladu s člankom 55. [preinačene Uredbe o električnoj energiji predložene dokumentom COM(2016) 861/2] i člankom 6. Uredbe (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća⁸.

Članak 3.

Opće zadaće

Agencija može, na zahtjev Europskog parlamenta, Vijeća ili Komisije, ili na vlastitu inicijativu, dati Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji mišljenje ili preporuku o bilo kojim pitanjima koja se odnose na svrhu zbog koje je osnovana.

⁸ Uredba (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mrežama za transport prirodnog plina i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1775/2005 (SL L 211, 14.8.2009., str. 36.).

Članak 4.

Zadaće Agencije u pogledu suradnje operatora prijenosnih sustava i operatora distribucijskih sustava

1. Agencija daje Komisiji mišljenje o nacrtima statuta, popisima članova i nacrtima poslovnika ENTSO-a za električnu energiju u skladu s člankom 26. stavkom 2. [Ured za publikacije: preinačena Uredba o električnoj energiji predložena dokumentom COM(2016) 861/2] i o nacrtima statuta, popisima članova i nacrtima poslovnika ENTSO-a za plin u skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 715/2009 **te tijela EU-DSO u skladu s člankom 50. stavkom 2. [Ured za publikacije: preinačena Uredba o električnoj energiji predložena dokumentom COM(2016) 861/2].**
2. Agencija nadgleda izvršenje zadaća ENTSO-a za električnu energiju u skladu s člankom 29. [Ured za publikacije: preinačena Uredba o električnoj energiji predložena dokumentom COM(2016) 861/2], ENTSO-a za plin u skladu s člankom 9. Uredbe (EZ) br. 715/2009. **i tijela EU-DSO u skladu s člankom 51. [Ured za publikacije: preinačena Uredba o električnoj energiji predložena dokumentom COM(2016) 861/2].**
3. Agencija **[] daje** mišljenje:
 - (a) ENTSO-u za plin u skladu s člankom 8. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 715/2009 o mrežnim pravilima; i

- (b) ENTSO-u za električnu energiju u skladu s člankom 29. stavkom 2. prvim podstavkom [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2] i ENTSO-u za plin u skladu s člankom 9. stavkom 2. prvim podstavkom Uredbe (EZ) br. 715/2009 o nacrtu godišnjeg radnog programa, nacrtu razvojnog plana mreže za Uniju i drugim odgovarajućim dokumentima iz članka 27. stavka 1. [preinačene Uredbe o električnoj energiji predložene dokumentom COM(2016) 861/2] i članka 8. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 715/2009, uzimajući u obzir ciljeve nediskriminacije, učinkovitog tržišnog natjecanja te učinkovitog i sigurnog funkcioniranja unutarnjih tržišta za električnu energiju i prirodni plin.
- (c) **tijelu EU-DSO o nacrtu godišnjeg radnog programa i ostalim relevantnim dokumentima iz članka 51. stavka 2. [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2], uzimajući u obzir ciljeve nediskriminacije, učinkovitog tržišnog natjecanja te učinkovitog i sigurnog funkcioniranja unutarnjeg energetskeg tržišta.**

4. Agencija na temelju činjeničnog stanja dostavlja propisno obrazloženo mišljenje kao i preporuke ENTSO-u za električnu energiju, ENTSO-u za plin, Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji, ako smatra da nacrt godišnjeg radnog programa ili nacrt razvojnog plana mreže za Uniju, koji su joj dostavljeni u skladu s člankom 29. stavkom 2. drugim podstavkom [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2] i člankom 9. stavkom 2. drugim podstavkom Uredbe (EZ) br. 715/2009, ne doprinose nediskriminaciji, učinkovitom tržišnom natjecanju i učinkovitom funkcioniranju tržišta ili dovoljnoj razini prekograničnog interkonektora koje je otvoreno pristupu treće strane, ili nije u skladu s odgovarajućim odredbama [Ured za publikacije: preinačena Uredba o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2 i preinačena Direktiva o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 864/2] ili Direktive 2009/73/EZ i Uredbe (EZ) br. 715/2009.

Članak 5.

Zadaće Agencije u pogledu razvoja i provedbe mrežnih pravila i smjernica

1. Agencija sudjeluje u razvoju mrežnih pravila u skladu s člankom 55. [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2] i člankom 6. Uredbe (EZ) br. 715/2009. **te smjernica u skladu s člankom 57. stavkom 7. [*Ured za publikacije: preinačena Uredba o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2*].** Ona posebno:
 - (a) podnosi neobvezujuće okvirne smjernice Komisiji kad se to zahtijeva u skladu s člankom 55. stavkom 3. [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2] ili člankom 6. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 715/2009. Agencija preispituje neobvezujuće okvirne smjernice i ponovno ih podnosi Komisiji kad se to zahtijeva u skladu s člankom 55. stavkom 6. [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2] ili člankom 6. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 715/2009;
 - (b) daje propisno obrazloženo mišljenje ENTSO-u za plin o mrežnim pravilima u skladu s člankom 6. stavkom 7. Uredbe (EZ) br. 715/2009;

- (c) revidira mrežna pravila u skladu s člankom 55. stavkom 10. [*Ured za publikacije: preinačena Uredba o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2*]. U prijedlogu koji je podnijela Komisiji Agencija uzima u obzir mišljenja koja su joj dostavile sve zainteresirane strane tijekom izrade prijedloga pod vodstvom ENTSO-a ili tijela EU-DSO i službeno se savjetuje s relevantnim dionicima o verziji koja se podnosi Komisiji. Agencija se u tu svrhu prema potrebi može koristiti uslugama odbora uspostavljenog na temelju mrežnih pravila. Zatim Agencija Komisiji podnosi revidirana mrežna pravila i izvješće o ishodu savjetovanja, u skladu s člankom 55. stavkom 10. [*preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2*]. **Agencija Komisiji podnosi mrežna pravila [] na temelju članka 6. stavka 9. Uredbe (EZ) br. 715/2009. Ako ENTSO za električnu energiju ili plin ili tijelo EU-DSO ne uspiju razviti mrežna pravila,** Agencija priprema i podnosi nacrt mrežnog pravila Komisiji kad se to zahtijeva prema članku 55. stavku 11. [*preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2*] ili članku 6. stavku 10. Uredbe (EZ) br. 715/2009;

- (d) Komisiji dostavlja propisno obrazloženo mišljenje, u skladu s člankom 29. stavkom 1. [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2] ili člankom 9. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 715/2009, ako ENTSO za električnu energiju ili ENTSO za plin ne uspiju provesti mrežno pravilo razrađeno u članku 27. stavku 1. točki (a) [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2] ili članku 8. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 715/2009 ili mrežno pravilo ustanovljeno u skladu s člankom 55. stavcima od 2. do 11. [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2] i člankom 6. stavcima od 1. do 10. Uredbe (EZ) br. 715/2009, koji nije usvojila Komisija prema članku 55. stavku 12. [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2] i prema članku 6. stavku 11. Uredbe (EZ) br. 715/2009.
- (e) prati i analizira provedbu mrežnih pravila i smjernica koje je usvojila Komisija u skladu s člankom 55. stavkom 12. [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2] i člankom 6. stavkom 11. Uredbe (EZ) br. 715/2009, te njihov učinak na usklađivanje primjenjivih pravila usmjerenih olakšavanju integracije tržišta kao i na nediskriminaciju, učinkovito tržišno natjecanje i učinkovito funkcioniranje tržišta, te o tome izvješćuje Komisiju.
2. Ako se za mrežna pravila i smjernice koji su razvijeni u skladu s poglavljem VII. [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom (2016) 861/2] izrađuju prijedlozi za **zajedničke** uvjete ili metodologije provedbe tih mrežnih pravila i smjernica za koje je potrebno regulatorno odobrenje svih regulatornih tijela [], **regulatorna tijela koriste se mrežom Agencije, uključujući radne skupine, za koordinaciju svoje odluke o zajedničkim uvjetima ili metodologijama [...]. [] Regulatori prijedlog mogu uputiti Agenciji na odobrenje.**

- 2.a** Ako se za mrežna pravila i smjernice razvijene na temelju poglavlja VII. [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2] izrađuju prijedlozi za uvjete ili metodologije provedbe tih mrežnih pravila i smjernica za koje je potrebno regulatorno odobrenje nadležnog regulatornog tijela dotične regije, nadležna regulatorna tijela dotične regije moraju postići jednoglasan dogovor. Predloženi uvjeti i metodologije dostavljaju se Agenciji u roku od tjedan dana nakon podnošenja prijedloga nadležnim regulatorima. Regulatori prijedlog mogu uputiti Agenciji na odobrenje na temelju članka 6. stavka 8. točke (b), a u slučaju ako nije moguće donijeti jednoglasnu odluku, to čine na temelju članka 6. stavka 8. točke (a) .
- 2.b** Odbor regulatora, na vlastitu inicijativu ili na prijedlog jednog ili više svojih članova ili na prijedlog svog ravnatelja može zahtijevati da regulatori dotične regije upute prijedlog Agenciji na odobrenje. Takav zahtjev ograničava se na slučajeve u kojima regionalno dogovoreni prijedlog vidljivo utječe na unutarnje energetske tržište ili na sigurnost opskrbe izvan te regije.

- 2.c **Prije odobravanja uvjeta ili metodologija na temelju stavaka 2., 2a i 2.b regulatorna tijela ili Agencija, ako je nadležna, prema potrebi ih revidiraju i mijenjaju u savjetovanju s ENTSO-om za električnu energiju ili tijelom EU-DSO kako bi se osiguralo da su u skladu sa svrhom mrežnih pravila ili smjernica te da se njima doprinosi integraciji tržišta, nediskriminaciji, djelotvornom tržišnom natjecanju i ispravnom funkcioniranju tržišta.**

Agencija donosi odluku o odobrenju u razdoblju utvrđenom u relevantnim mrežnim pravilima i smjernicama. To razdoblje počinje dan nakon obavijesti o prijedlogu.

3. U kontekstu revizije zone trgovanja, **u slučaju ako relevantna nacionalna regulatorna tijela ne donesu jednoglasnu odluku o prijedlogu operatora prijenosnih sustava, Agencija [] donosi odluku o metodologiji i pretpostavkama koje će se upotrijebiti u postupku revizije zone trgovanja na temelju članka 13. stavka 3. [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2] i daje mišljenje na temelju članka 14. stavka 2.a te Uredbe.**
4. Agencija prati regionalnu suradnju operatora prijenosnih sustava iz članka 31. [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2] i članka 12. Uredbe (EZ) br. 715/2009 i vodi računa o rezultatima te suradnje pri oblikovanju svojih mišljenja, preporuka i odluka.

Članak 6.

Zadaće Agencije u pogledu nacionalnih regulatornih tijela

1. Agencija donosi pojedinačne odluke o tehničkim pitanjima kad su takve odluke predviđene u [Ured za publikacije: preinačena Direktiva o električnoj energiji predložena dokumentom COM(2016) 864/2], Direktivi 2009/73/EZ, [Ured za publikacije: preinačena Uredba o električnoj energiji predložena dokumentom COM(2016) 861/2] ili Uredbi (EZ) br. 715/2009.
2. Agencija može, u skladu sa svojim radnim programom, na zahtjev Komisije ili na vlastitu inicijativu, izdati preporuke za pomoć regulatornim tijelima i tržišnim igračima u razmjeni dobrih praksi.
3. Agencija osigurava okvir za suradnju nacionalnih regulatornih tijela. Promiče suradnju između nacionalnih regulatornih tijela na regionalnoj razini i na razini Unije[] te vodi računa o rezultatima takve suradnje pri oblikovanju svojih mišljenja, preporuka i odluka. Kad Agencija smatra da su potrebna obvezujuća pravila o takvoj suradnji, daje odgovarajuće preporuke Komisiji.
4. Agencija na zahtjev regulatornog tijela ili Komisije donosi činjenično temeljeno mišljenje o tome je li odluka koju je donijelo regulatorno tijelo u skladu sa smjernicama iz [preinačene Direktive o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 864/2], Direktive 2009/73/EZ, [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2] ili Uredbe (EZ) br. 715/2009 ili s drugim odgovarajućim odredbama tih direktiva ili uredbi.
- 4.a Agencija relevantnom regulatornom tijelu daje mišljenje na temelju članka 14. stavka 2.a [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2].**

5. Ako državno regulatorno tijelo ne postupi u skladu s mišljenjem Agencije navedenim u stavku 4. u roku od četiri mjeseca od dana primitka, Agencija o tomu obavještava Komisiju i dotičnu državu članicu.
6. Ako državno regulatorno tijelo u posebnom slučaju ima teškoća u primjeni smjernica iz [preinačene Direktive o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 864/2], Direktive 2009/73/EZ, [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2] ili Uredbe (EZ) br. 715/2009, može zatražiti mišljenje od Agencije. Agencija daje svoje mišljenje, nakon savjetovanja s Komisijom, u roku od tri mjeseca od zaprimanja takvog zahtjeva.
7. []
8. [[...]] **Agencija je nadležna za donošenje pojedinačnih odluka o regulatornim pitanjima [] koja utječu na prekograničnu [...] [] trgovinu ili sigurnost prekograničnog sustava ako [] [...] [] nacionalna regulatorna tijela dobiju zadaću da donesu takve pojedinačne odluke [...] na temelju zakonodavnog akta Unije donesenog redovnim zakonodavnim postupkom [...] i mrežnih pravila i smjernica koji su doneseni prije stupanja na snagu ove Uredbe [...] []**
- (a) ako nadležna nacionalna regulatorna tijela nisu mogla postići dogovor u roku od šest mjeseci od kad je slučaj upućen zadnjem od tih regulatornih tijela; ili
- (b) nakon zajedničkog zahtjeva nadležnih nacionalnih regulatornih tijela.

Nadležna nacionalna regulatorna tijela mogu zajednički zahtijevati da se razdoblje iz točke (a) produlji za razdoblje od najviše šest mjeseci.

[[...]]

- 8.a** U hitnim slučajevima, kad bi se odgađanjem dodjeljivanja sposobnosti za donošenje odluka Agenciji do donošenja zakonodavnog akta prouzročili ozbiljni negativni učinci na pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta ili stvorili rizici za sigurnost opskrbe te kad nacionalna regulatorna tijela imaju zadaću donositi pojedinačne odluke o regulatornim pitanjima koja utječu na prekograničnu trgovinu ili sigurnost prekograničnog sustava putem mrežnih pravila ili smjernica donesenih na temelju članka od 55. do 57. [preinačene Uredbe kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2] ili na temelju članka 8. stavka 6. Uredbe (EZ) br. 715/2009/EZ, Agencija je nadležna za donošenje takvih pojedinačnih odluka,
- (a) ako nadležna nacionalna regulatorna tijela nisu mogla postići dogovor u roku od šest mjeseci od kad je slučaj upućen zadnjem od tih regulatornih tijela; ili
- (b) nakon zajedničkog zahtjeva nadležnih nacionalnih regulatornih tijela.
- Nadležna nacionalna regulatorna tijela mogu zajednički zahtijevati da se razdoblje iz točke (a) produlji za razdoblje od najviše šest mjeseci.
- 8.b** Kad priprema svoje odluke na temelju stavaka 8. ili 8.a, Agencija se savjetuje s državnim regulatornim tijelima i dotičnim operatorima prijenosnih sustava te je obaviještena o prijedlozima i primjedbama svih odgovarajućih operatora prijenosnih sustava.

9. Ako je slučaj upućen Agenciji na temelju stavka 8. **ili 8.a**, Agencija:
- (a) donosi odluku u roku od šest mjeseci od dana upućivanja; i
 - (b) može, ako je potrebno, donijeti privremenu odluku kojom osigurava sigurnost opskrbe ili zaštitu operativne sigurnosti infrastrukture.
10. Ako regulatorna pitanja iz stavka 8. **ili 8.a** uključuju izuzeća u smislu članka 59. [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2] ili članka 36. Direktive 2009/73/EZ, rokovi iz ove Uredbe ne zbrajaju se s rokovima navedenima u tim odredbama.

Članak 7.

[]

Članak 8.

Zadaće Agencije u pogledu [] regionalnih koordinatora za sigurnost

1. Agencija u bliskoj suradnji s nacionalnim regulatornim tijelima i ENTSO-om za električnu energiju prati i analizira rezultate [] **regionalnih koordinatora za sigurnost**, uzimajući u obzir izvješća iz [članka 43. stavka 4. preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2].
2. Kako bi učinkovito i hitro izvršavala zadaće iz stavka 1., Agencija posebno:

- (a) odlučuje o konfiguraciji regija pogona sustava u skladu s člankom 33. [] **stavkom 2.** [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2];
- (b) gdje je to primjereno, od [] **regionalnih koordinatora za sigurnost** traži informacije u skladu s člankom 43. [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2];
- (c) daje mišljenja i preporuke Europskoj komisiji, Vijeću i Europskom parlamentu;
- (d) daje mišljenja i preporuke [] **regionalnim koordinatorima za sigurnost.**

Članak 9.

Zadaje Agencije u pogledu imenovanih operatora na tržištu električne energije

Kako bi se osiguralo da imenovani operatori na tržištu električne energije obavljaju svoje funkcije u skladu s [preinačenom Uredbom o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2] i Uredbom Komisije (EU) 2015/1222 od 24. srpnja 2015.⁹, Agencija:

- (a) prati napredak imenovanih operatora na tržištu električne energije u uspostavljanju funkcija na temelju Uredbe Komisije (EU) 2015/1222;
- (b) daje preporuke Komisiji u skladu s člankom 7. stavkom 5. Uredbe Komisije (EU) 2015/1222;
- (c) gdje je to primjereno, od imenovanih operatora na tržištu električne energije traži informacije.

⁹ Uredba Komisije (EU) 2015/1222 od 24. srpnja 2015. o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima, SL L 197, 25.7.2015., str. 24–72.

Članak 10.

Zadaje agencije u pogledu adekvatnosti proizvodnje i pripremljenosti za rizike

1. Agencija gdje je to potrebno odobrava i mijenja:
 - (a) prijedloge metodologija i izračune povezane s europskom procjenom adekvatnosti resursa u skladu s člankom 19. stavcima 2., 3. i 5. [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2];
 - (b) prijedloge tehničkih specifikacija za prekogranično sudjelovanje u mehanizmima za razvoj kapaciteta u skladu s člankom 21. stavkom 10. [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2].
- 1.a Agencija na zahtjev Komisije izdaje mišljenje o vrednovanju nacionalne procjene adekvatnosti koju provodi ENTSO za električnu energiju u skladu s člankom 18. stavkom 3.a [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2].**
2. Agencija gdje je to potrebno odobrava i mijenja metodologije:
 - (a) za utvrđivanje elektroenergetskih kriznih scenarija na regionalnoj razini kako je opisano u članku 5. [Uredbe o pripremljenosti za rizike predložene dokumentom COM(2016) 862];
 - (b) za procjene kratkoročne adekvatnosti kako je opisano u članku 8. [Uredbe o pripremljenosti za rizike predložene dokumentom COM(2016) 862].

Članak 11.

Zadaće Agencije u pogledu odluka o izuzeću i certifikaciji

Agencija može odlučiti o izuzećima u skladu s člankom 59. stavkom 5. [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2]. Agencija također može odlučiti o izuzećima u skladu s člankom 36. stavkom 4. Direktive 2009/73/EZ kad je predmetna infrastruktura smještena na području više od jedne države članice.

Članak 12.

Zadaće Agencije u pogledu infrastrukture

Kad je riječ o transeuropskoj energetskej infrastrukturi, Agencija, u bliskoj suradnji s regulatornim tijelima i ENTSO-ima:

- (a) prati napredak pri provedbi projekata za stvaranje novog kapaciteta interkonekcijskih vodova;
- (b) prati provedbu planova razvoja mreže u Uniji. Ako utvrdi nedosljednosti između takvih planova i njihove provedbe, istražuje razloge takve nedosljednosti i daje preporuke operatorima prijenosnih sustava, nacionalnim regulatornim vlastima ili drugim nadležnim tijelima u vezi s ciljem provedbe investicija u skladu s planovima razvoja mreže u Uniji;
- (c) izvršava obveze utvrđene člancima 5., 11. [i] i 13. Uredbe (EU) br. 347/2013.
- (d) **donosi odluke na temelju članka 12. stavka 6. Uredbe (EU) br. 347/2013.;**

Članak 13.

Zadaje Agencije u pogledu integriteta i transparentnosti veleprodajnog tržišta

Kako bi djelotvorno pratila integritet i transparentnost veleprodajnog tržišta, Agencija, u bliskoj suradnji s regulatornim tijelima i drugim nacionalnim tijelima:

- (a) prati veleprodajna tržišta, prikuplja podatke i uspostavlja europski registar sudionika na tržištu u skladu s člancima od 7. do 9. Uredbe (EU) br. 1227/2011¹⁰;
- (b) daje preporuke Komisiji u skladu s člankom 7. Uredbe Komisije (EU) 2011/1227;
- (c) koordinira istrage u skladu s člankom 16. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 1227/2011.;
- (ca) uspostavlja mehanizme za razmjenu informacija za dijeljenje informacija koje prima i daje pristup tim mehanizmima u skladu s člankom 10. Uredbe (EU) 1227/2011.**

¹⁰ Uredba (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije, SL L 326, 8.12.2011., str. 1–16.

Članak 14.

Povjeravanje novih zadaća Agenciji

Agenciji se mogu, u okolnostima koje je jasno definirala Komisija smjernicama donesenim na temelju članka 57. [preinačena Uredba kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2] ili člankom 23. Uredbe (EZ) br. 715/2009 i o pitanjima u vezi sa svrhom zbog koje je osnovana, povjeriti dodatne zadaće **[] koje ne uključuju ovlasti za donošenje odluka.**

Članak 15.

Savjetovanja i transparentnost

1. Agencija se pri izvršavanju svojih zadaća, posebno u procesu razvoja okvirnih smjernica u skladu s člankom 55. [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2] ili člankom 6. Uredbe (EZ) br. 715/2009, te u procesu predlaganja izmjena mrežnih pravila u skladu s člankom 56. [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2] ili člankom 7. Uredbe (EZ) br. 715/2009 , temeljito i već u ranoj fazi savjetuje sa sudionicima tržišta, operatorima prijenosnih sustava, potrošačima, krajnjim korisnicima, te prema potrebi, tijelima za tržišno natjecanje, ne dovodeći u pitanje njihove nadležnosti, i na otvoren i transparentan način, osobito kad se njezine zadaće odnose na operatora prijenosnog sustava.

2. Agencija osigurava da javnost i sve zainteresirane strane dobiju objektivne, pouzdane i lako dostupne informacije, osobito u pogledu rezultata njezina rada, kada je to primjereno.

Objavljuju se svi dokumenti i zapisnici savjetodavnih sastanaka održanih tijekom razvoja okvirnih smjernica u skladu s člankom 55. [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2] ili člankom 6. Uredbe (EZ) br. 715/2009, ili tijekom izmjene mrežnih pravila iz stavka 1.

3. Prije donošenja okvirnih smjernica ili predlaganja izmjena mrežnih pravila iz stavka 1. Agencija obrazlaže kako su primjedbe dobivene tijekom savjetovanja uzete u obzir te navodi razloge kad se primjedbe nisu slijedile.
4. Agencija na svojoj internetskoj stranici uvijek objavljuje svoj dnevni red, referentne dokumente i prema potrebi zapisnike sa sastanaka Upravnog odbora, Odbora regulatora i Odbora za žalbe.

Članak 15.a

1. **Prije donošenja odluka predviđenih ovom Uredbom Agencija mora obavijestiti sve navedene adresate o svojoj namjeri da donese odluku, utvrđujući rok u kojem adresat može izraziti svoja stajališta o tom pitanju, uzimajući u potpunosti u obzir žurnost, složenost i potencijalne posljedice tog pitanja.**
2. **U odlukama Agencije navode se razlozi na kojima se one temelje kako bi se omogućila žalba u pogledu merituma.**

3. **Adresati odluka Agencije moraju biti obaviješteni o pravnom lijeku koji im prema ovoj Uredbi je na raspolaganju.**
4. **Agencija donosi i objavljuje odgovarajući i razmjerni poslovnik za sve zadaće Agencije navedene u poglavlju 1. Poslovnikom se najmanje moraju utvrditi standardi navedeni u stavcima od 1. do 3. kako bi se osigurao transparentan i razuman postupak donošenja odluka kojim se jamče temeljna postupovna prava utemeljena na vladavini prava.**

Članak 16.

Praćenje i izvještavanje o sektorima električne energije i prirodnog plina

1. U bliskoj suradnji s Komisijom, državama članicama i odgovarajućim državnim tijelima uključujući nacionalna regulatorna tijela i ne dovodeći u pitanje nadležnosti tijela za tržišno natjecanje, Agencija prati veleprodajna i maloprodajna tržišta električne energije i prirodnog plina, osobito maloprodajne cijene električne energije i prirodnog plina, poštovanje prava potrošača utvrđenih [preinačenom Direktivom o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 864/2] i Direktivom 2009/73/EZ, pristup mrežama, uključujući pristup električnoj energiji proizvedenoj iz obnovljivih izvora energije, moguće prepreke prekograničnoj trgovini, državne intervencije zbog kojih cijene ne odražavaju stvarnu oskudicu, **kao što su ograničenja cijene navedena u članku 9. [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2]**, rezultate država članica u području sigurnosti opskrbe električnom energijom temeljene na ishodu europske procjene adekvatnosti resursa iz članka 19. [preinačene Uredbe o električnoj energiji], posebno uzimajući u obzir ex-post evaluaciju iz članka 16. [Uredbe o pripremljenosti za rizike predložene dokumentom COM(2016) 862].

2. Agencija godišnje objavljuje izvješće o rezultatima praćenja iz stavka 1. U tom izvješću, Agencija utvrđuje sve prepreke koje onemogućavaju oblikovanje unutarnjih tržišta električne energije i prirodnog plina.
3. Agencija može pri objavi svojega godišnjeg izvješća Europskom parlamentu i Komisiji podnijeti mišljenje o mogućim mjerama za otklanjanje prepreka iz stavka 2.
- 3.a **Agencija može izdati izvješće o najboljoj praksi o tarifama na temelju članka 16. stavka 9. [preinačene Uredbe o električnoj energiji kako je predložena dokumentom COM(2016) 861/2];**
- 3.b **Agencija može od nacionalnih regulatornih tijela, ENTSO-a za električnu energiju, ENTSO-a za plin, regulatornih koordinacijskih središta, tijela EU-DSO i imenovanih operatora na tržištu električne energije zatražiti da pruže sve relevantne informacije potrebne za provedbu nadzora na temelju ovog članka.**

POGLAVLJE II.

ORGANIZACIJA AGENCIJE

Članak 17.

Pravni status

1. Agencija je tijelo Unije i ima pravnu osobnost.
2. Agencija u svakoj državi članici ima najširu pravnu sposobnost koja se priznaje pravnim osobama u skladu s nacionalnim zakonima. Osobito, ona može stjecati pokretnu ili nepokretnu imovinu i njome raspolagati te biti stranka u postupku.
3. Agenciju zastupa njezin ravnatelj.
4. Sjedište je Agencije u Ljubljani u Sloveniji.

||

Članak 18.

Administrativna i upravljačka struktura

Agencija se sastoji od :

- (a) Upravnog odbora, koji izvršava zadaće iz članka 20.;
- (b) Odbora regulatora, koji izvršava zadaće iz članka 23 .;

- (c) ravnatelja, koji izvršava zadaće iz članka 25.; i
- (d) Odbora za žalbe, koji izvršava zadaće iz članka 29.

Članak 19.

Sastav Upravnog odbora

1. Upravni odbor sastoji se od devet članova. Svaki član ima zamjenika. Dva člana i njihove zamjenike imenuje Komisija, dva člana i njihove zamjenike imenuje Europski parlament, a pet članova i njihove zamjenike imenuje Vijeće. Ni jedan član Europskog parlamenta ne može biti član Upravnog odbora.
2. Mandat članova Upravnog odbora i njihovih zamjenika traje četiri godine i može se jednom produljiti. U prvom mandatu za polovicu članova Upravnog odbora i njihovih zamjenika mandat traje šest godina.
3. Upravni odbor iz redova svojih članova dvotrećinskom većinom bira predsjednika i potpredsjednika. Potpredsjednik automatski zamjenjuje predsjednika, ako potonji nije u mogućnosti ispunjavati svoje dužnosti. Mandat predsjednika i potpredsjednika traje dvije godine i može se jednom produljiti. Mandat predsjednika i potpredsjednika istječe kad prestanu biti članovi Upravnog odbora.

4. Sastanke Upravnog odbora saziva njegov predsjednik. Predsjednik Odbora regulatora, ili zastupnik iz Odbora regulatora i ravnatelj sudjeluju u raspravama bez prava glasa, osim ako Upravni odbor u pogledu ravnatelja ne odluči drukčije. Upravni odbor sastaje se najmanje dva puta godišnje na redovnim sastancima. Također se sastaje na inicijativu svojeg predsjednika, na zahtjev Komisije ili na zahtjev najmanje trećine svojih članova. Upravni odbor može pozvati sve osobe koje mogu imati relevantno mišljenje da prisustvuju njihovim sastancima u svojstvu promatrača. Članovima Upravnog odbora mogu u skladu s poslovnikom pomagati savjetnici ili stručnjaci. Agencija osigurava tajničke usluge Upravnom odboru.
5. Odluke Upravnog odbora donose se na temelju obične većine prisutnih članova, osim ako nije drukčije propisano ovom Uredbom. Svaki član Upravnog odbora ili njegov zamjenik ima jedan glas.
6. Poslovnikom se detaljnije utvrđuje:
 - (a) organizacija glasovanja, posebno uvjeti na temelju kojih jedan član može zastupati drugoga i također, prema potrebi, pravila u vezi kvoruma; i
 - (b) organizacija sustava rotacije koji se primjenjuje na zamjenu članova Upravnog odbora koje imenuje Vijeće kako bi se osiguralo uravnoteženo sudjelovanje država članica tokom vremena.
7. Član Upravnog odbora ne može biti član Odbora regulatora.

8. **Ne dovodeći u pitanje ulogu članova koje je imenovala Europska komisija**, članovi Upravnog odbora obvezuju se da će djelovati neovisno i objektivno u javnom interesu **te da neće tražiti ili slijediti bilo kakve političke upute**. U tom smislu, svaki član daje pisanu izjavu o obvezama i pisanu izjavu o interesima iz kojih je razvidno da ne postoje nikakvi interesi koji bi utjecali na njihovu neovisnost niti bilo kakav izravan ili neizravan interes koji bi mogao utjecati na njihovu neovisnost. Te se izjave javno objavljuju jednom godišnje.

Članak 20.

Dužnosti Upravnog odbora

1. Upravni odbor:
- (a) nakon savjetovanja s Odborom regulatora i nakon što je dobio pozitivno mišljenje u skladu s člankom 23. stavkom 5. točkom (b) imenuje ravnatelja u skladu s člankom 24. stavkom 2. i po potrebi produljuje njegov mandat ili ga uklanja s dužnosti;
 - (b) formalno imenuje članove Odbora regulatora u skladu s člankom 22. stavkom 1.;
 - (c) formalno imenuje članove Odbora za žalbe u skladu s člankom 26. stavkom 2.;
 - (d) osigurava da Agencija izvršava svoju misiju i izvodi zadaće koje su joj dodijeljene u skladu s ovom Uredbom;

- (e) svake godine **do 31. siječnja** donosi nacrt programskog dokumenta iz članka 21. **te ga podnosi Komisiji, Europskom parlamentu i Vijeću.** [] Prema mišljenju Komisije i u odnosu na višegodišnje programiranje nakon savjetovanja s Europskim parlamentom te nakon pribavljanja odobrenja od Odbora regulatora u skladu s člankom 23. stavkom 5. točkom (c) donosi programski dokument Agencije dvotrećinskom većinom glasova svojih članova i dostavlja ga Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji **do 31. listopada.** Programski se dokument [] objavljuje;
- (f) dvotrećinskom većinom donosi godišnji proračun Agencije i izvršava svoje druge proračunske funkcije u skladu s člancima od 31. do 35.;
- (g) nakon pribavljene suglasnosti Komisije odlučuje hoće li prihvatiti bilo kakvu ostavštinu, donacije ili bespovratna sredstva iz drugih izvora Unije ili bilo kakve dobrovoljne doprinose iz država članica ili od regulatornih tijela. U mišljenju Upravnog odbora donesenom na temelju članka 35. stavka 5. navode se izvori financiranja navedeni u ovom stavku;
- (h) u suradnji s Odborom regulatora izvršava disciplinski nadzor nad ravnateljem. Usto, u skladu sa stavkom 2., nad osobljem Agencije provodi ovlasti koje se Pravilnikom o osoblju dodjeljuju tijelu za imenovanje te ovlasti koje se Uvjetima zaposlenja ostalih službenika dodjeljuju tijelu ovlaštenom za sklapanje ugovora o radu;
- (i) sastavlja provedbena pravila Agencije za primjenu Pravilnika o osoblju i Uvjeta zaposlenja ostalih službenika u skladu s člankom 110. Pravilnika o osoblju na temelju članka 39. stavka 2.;
- (j) donosi praktične mjere u vezi s pravom na pristup dokumentima Agencije, u skladu s člankom 41.;

- (k) donosi i objavljuje godišnje izvješće o aktivnostima Agencije na temelju nacрта godišnjeg izvješća iz članka 25. točke (h) te ga dostavlja Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i Revizorskom sudu do 1. srpnja svake godine. Godišnje izvješće o aktivnostima Agencije sadrži neovisni dio, odobren od strane Odbora regulatora, u vezi s regulatornim aktivnostima Agencije tijekom te godine;
- (l) donosi i objavljuje vlastiti poslovnik;
- (m) donosi financijska pravila koja se primjenjuju na Agenciju u skladu s člankom 36.;
- (n) donosi strategiju borbe protiv prijevара razmjernu riziku od prijevara uzimajući u obzir troškove i koristi mjera koje treba provesti;
- (o) donosi pravila za sprječavanje sukoba interesa i upravljanje sukobima interesa u odnosu na svoje članove, kao i članove Odbora za žalbe;
- (p) donosi i redovito ažurira komunikacijske i promidžbene planove iz članka 41.;
- (q) imenuje računovođu, podložno Pravilniku o osoblju i Uvjetima zaposlenja ostalih službenika, koji je u potpunosti neovisan u obavljanju svojih dužnosti;
- (r) osigurava odgovarajuće postupanje na temelju nalaza i preporuka koji proizlaze iz izvješća i evaluacija unutarnje i vanjske revizije te iz istraga Europskog ureda za borbu protiv prijevara („OLAF”);
- (s) odobrava sklapanje radnih dogovora u skladu s člankom 43.;

- (t) **Nakon razmatranja mišljenja ravnatelja u skladu s člankom 25. točkom (b) te nakon savjetovanja s Odborom regulatora i nakon dobivanja njegova pozitivnog mišljenja u skladu s člankom 23. stavkom 5. točkom (da) donosi i objavljuje odgovarajući i proporcionalan poslovnik za sve zadaće Agencije na temelju Poglavlja I. koje nisu obuhvaćene poslovníkom na temelju članka 20. stavka 1. točke (l), članka 23. stavka 2., članka 26. stavka 3. ili članka 30. stavka 3. Poslovníkom se osobito osigurava transparentan i razuman postupak donošenja odluka kojim se jamče temeljna postupovna prava utemeljena na vladavini prava, osobito pravo na saslušanje, pravo pristupa predmetu i obveza obrazlaganja.**

2. Upravni odbor u skladu s člankom 110. Pravilnika o osoblju donosi odluku na temelju članka 2. stavka 1. Pravilnika o osoblju i članka 6. Uvjeta zaposlenja ostalih službenika kojom se relevantne ovlasti tijela za imenovanje delegiraju ravnatelju i kojom se utvrđuju uvjeti u skladu s kojima se ta delegacija ovlasti može suspendirati. Ravnatelj je ovlašten dalje delegirati te ovlasti.
3. U iznimnim slučajevima Upravni odbor može odlukom privremeno suspendirati delegiranje ovlasti tijela za imenovanje ravnatelju, kao i ovlasti koje je ravnatelj delegirao dalje te ih izvršavati sam ili ih delegirati jednom od svojih članova ili zaposlenika koji nije ravnatelj.

Članak 21.

Godišnje i višegodišnje programiranje

1. Upravni odbor svake godine donosi **nacrt** programskog dokumenta koji sadržava višegodišnje i godišnje programiranje („**jedinstveni programski dokument**”) u skladu s člankom 32. **Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 1271/2013**, na temelju nacrta koji je predložio ravnatelj. **Upravni odbor donosi programski dokument**, uzimajući u obzir mišljenje Komisije, **nakon što Odbor regulatora odobri godišnji program rada** i u odnosu na višegodišnje programiranje, nakon savjetovanja s Europskim parlamentom. Upravni odbor prosljeđuje taj dokument Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji najkasnije 31. **11 listopada** svake godine.

Programski dokument postaje konačan nakon konačnog donošenja općeg proračuna i prema potrebi se prilagođava na odgovarajući način.

2. U godišnjem programu rada navode se detaljni ciljevi i očekivani rezultati, uključujući pokazatelje uspješnosti. Sadrži i opis aktivnosti koje će se financirati te podatke o financijskim i ljudskim resursima dodijeljenima za svaku aktivnost, **uključujući upućivanje na radne skupine Agencije čija je zadaća doprinositi sastavljanju odgovarajućih dokumenta**, u skladu s načelima planiranja proračuna i upravljanja proračunom po aktivnostima. Godišnji program rada usklađen je s višegodišnjim programom rada iz stavka 4. U njemu su jasno navedene zadaće koje su dodane, izmijenjene ili izbrisane u usporedbi s prethodnom financijskom godinom. **11**

3. Upravni odbor mijenja doneseni godišnji program rada ako Agencija dobije novi zadatak.

Svaka znatna izmjena godišnjeg programa rada donosi se istim postupkom koji se primjenjuje na donošenje početnog godišnjeg programa rada. Upravni odbor može ravnatelju delegirati ovlast za donošenje izmjena godišnjeg programa rada koje nisu znatne.

4. U višegodišnjem programu rada navodi se opći strateški program, uključujući ciljeve, očekivane rezultate i pokazatelje uspješnosti. On sadržava i programiranje resursa, uključujući višegodišnji proračun i osoblje.

Programiranje resursa ažurira se svake godine. Strateški program ažurira se prema potrebi, posebno na temelju nalaza evaluacije iz članka 45.

Članak 22.

Sastav Odbora regulatora

1. Odbor regulatora čine :

- (a) viši predstavnici regulatornih tijela, u skladu s člankom 57. stavkom 1. [preinačene Direktive o električnoj energiji] i člankom 39. stavkom 1. Direktive 2009/73/EZ, i po jedan zamjenik po državi članici između sadašnjeg višeg osoblja tih tijela, koje imenuje nacionalno regulatorno tijelo;

(b) jedan predstavnik Komisije bez prava glasa.

Samo jedan predstavnik po državi članici iz nacionalnog regulatornog tijela može biti primljen u Odbor regulatora.

Svako je državno regularno tijelo odgovorno za nominiranje i imenovanje zamjenika člana među svojim osobljem.

2. Odbor regulatora iz redova svojih članova izabire predsjednika i potpredsjednika. Potpredsjednik zamjenjuje predsjednika, ako potonji nije u mogućnosti obavljati svoje dužnosti. Mandat predsjednika i potpredsjednika traje dvije i pol godine i može se produljiti. Međutim, mandat predsjednika i potpredsjednika u svakom slučaju istječe kad prestanu biti članovi Odbora regulatora.

Članak 23.

Dužnosti Odbora regulatora

1. Odbor regulatora [] odlučuje [] **dvotrećinskom** većinom prisutnih članova, s tim da svaki član ima jedan glas, **uključujući slučajeve iz stavka 5. []**.
2. Odbor regulatora donosi i objavljuje svoj poslovnik kojim se detaljnije utvrđuju organizacija glasovanja, posebno uvjeti na temelju kojih jedan član može zastupati drugoga i također, prema potrebi, pravila u vezi s kvorumom. U poslovniku se mogu navesti specifične radne metode za razmatranje pitanja koja se pojavljuju u kontekstu inicijativa za regionalnu suradnju.

3. Pri izvršavanju zadataka koji su mu dodijeljeni na temelju ove Uredbe i ne dovodeći u pitanje svoje članove koji djeluju u ime njihovog predmetnog regulatornog tijela, Odbor regulatora djeluje neovisno i ne traži ili slijedi upute od bilo koje vlade države članice, Komisije ili drugog javnog ili privatnog subjekta.
4. Tajničke usluge Odboru regulatora osigurava Agencija.
5. Odbor regulatora:
 - (a) ravnatelju upućuje mišljenja¹¹ i **izmjenjuje tekstove prijedlogâ** u vezi sa **svim dokumentima koji sadrže** [] mišljenja, preporuke i odluke iz članaka od 3. do 11., **članka 12. točke (c), članka 13. točaka od (a) do (c), [] članka 14., članka 16. stavka 3.a, članka 30. i članka 43.** čije se donošenje razmatra. [...] Osim toga, Odbor regulatora unutar svog područja nadležnosti daje [] **mišljenja i smjernice** ravnatelju i **radnim skupinama Agencije** pri izvršavanju njihovih [] zadaća, osim kad je riječ o zadaćama na temelju Uredbe 1227/2011¹².
 - (b) daje mišljenje Upravnom odboru o kandidatu koji se imenuje za ravnatelja u skladu s člankom 20. stavkom 1. točkom (a) i člankom 24. stavkom 2.

¹¹ **Kako bi izašli ususret nacionalnim regulatornim tijelima i omogućili im dovoljno vremena za pripremu mišljenja, predlaže se da se u revidirani članak 25. uključi zadaća ravnatelja da se nekoliko tjedana unaprijed posavjetuje s Odborom regulatora u vezi sa svojim nacrtima.**

¹² Uredba (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (SL L 326, 8.12.2011., str. 1.).

- (c) u skladu s člankom 20. stavkom 1. točkom (e) i člankom 25. točkom (f) i u skladu s privremenim nacrtom procjene koji je utvrđen u skladu s člankom 33. stavkom 1. i člankom 33. stavkom 3. točkom 1., odobrava **nacrt višegodišnjeg i godišnjeg programiranja Agencije koji je predložio ravnatelj i radni program Agencije** za sljedeću godinu i svake godine [] **do 30. rujna** predlaže ga Upravnom odboru za usvajanje.
 - (d) odobrava neovisni dio o regulatornim aktivnostima godišnjeg izvješća u skladu s člankom 20. stavkom 1. točkom (k) i člankom 25. točkom (h).
 - (da) **Upravnom odboru daje mišljenje o poslovniku u skladu s člankom 20. stavkom 1. točkom (t).**
 - (db) **daje mišljenje Upravnom odboru o komunikacijskim i promidžbenim planovima iz članka 41. i postupovnim pravilima za odnose s trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama iz članka 43.**
 - (dc) [...]
6. Europski parlament može pozvati, u isto vrijeme potpuno poštujući njegovu neovisnost, predsjednika Odbora regulatora ili njegova zamjenika da daju izjavu pred nadležnim odborom i odgovore na pitanja članova odbora.

Članak 24.

Ravnatelj

1. Agencijom upravlja njezin ravnatelj, koji djeluje u skladu sa smjernicama iz članka 23. stavka 5. točke (a) i, ako je tako predviđeno ovom Uredbom, mišljenjima Odbora regulatora. Ne dovodeći u pitanje uloge koje imaju Upravni odbor i Odbor regulatora u vezi sa zadaćama ravnatelja, ravnatelj neće zahtijevati niti slijediti nikakve upute bilo koje vlade, institucija Unije ili bilo koje drugog javnog ili privatnog subjekta ili osobe. Ravnatelj odgovara Upravnom odboru. Ravnatelj može prisustvovati sastancima Odbora regulatora kao promatrač.
2. Ravnatelja po povoljnom mišljenju Odbora regulatora imenuje Upravni odbor s liste od najmanje tri kandidata koje je predložila Komisija, na temelju postignuća te znanja i iskustva relevantnih za energetske sektor i nakon otvorenog i transparentnog postupka odabira. Kandidata kojeg odabere Upravni odbor nadležni odbor Europskog parlamenta može prije imenovanja pozvati radi davanja izjave i odgovaranja na pitanja njegovih članova. Za potrebe sklapanja ugovora s ravnateljem Agenciju zastupa predsjednik Upravnog odbora.
3. Mandat ravnatelja traje pet godina. Tijekom devet mjeseci prije kraja tog razdoblja, Komisija obavlja vrednovanje. Tijekom vrednovanja Komisija posebno provjerava:
 - (a) rezultate ravnatelja;
 - (b) dužnosti i zahtjeve Agencije u narednim godinama.

4. Upravni odbor može na prijedlog Komisije, nakon savjetovanja i detaljnog razmatranja vrednovanja i mišljenja Odbora regulatora o tom vrednovanju i samo u onim slučajevima kad se to može opravdati zadaćama i zahtjevima Agencije, jedan put produljiti mandat ravnatelja na razdoblje od najviše pet godina. Ravnatelj kojem je produljen mandat ne može na kraju produljenog razdoblja sudjelovati u drugom postupku odabira za isto radno mjesto.
5. Upravni odbor obavještava Europski parlament da namjerava produljiti ravnateljev mandat. U roku od mjesec dana prije produljenja njegovog mandata, nadležni odbor Europskog parlamenta može pozvati ravnatelja radi davanja izjave i odgovaranja na pitanja njegovih članova.
6. Ako mandat ravnatelja nije produljen, on ostaje na dužnosti do imenovanja njegova nasljednika.
7. Ravnatelja se može ukloniti s dužnosti samo po odluci Upravnog odbora, nakon što je dobio povoljno mišljenje Odbora regulatora. Upravni odbor donosi tu odluku na temelju dvotrećinske većine svojih članova.
8. Europski parlament i Vijeće mogu pozvati ravnatelja da podnese izvješće o obavljanju svojih dužnosti. Europski parlament također može pozvati ravnatelja radi davanja izjave pred nadležnim odborom i odgovaranja na pitanja članova njegova odbora.

Članak 25.

Zadaje ravnatelja

Ravnatelj:

- (a) zastupa Agenciju i odgovoran je za njezino svakodnevno upravljanje;
- (b) priprema rad Upravnog odbora. Sudjeluje, bez prava glasa, u radu Upravnog odbora. Odgovoran je za provođenje odluka Upravnog odbora;
- (c) sastavlja, donosi i objavljuje mišljenja, preporuke i odluke **te provodi savjetovanja u vezi s njima**. Mišljenja, preporuke i odluke iz članaka od 3. do 11., članka 12. točke (c), članka 13. točaka od (a) do (c), [] članka 14., članka 16. stavka (3a), članka 30. i članka 43. donose se isključivo [] **uz pozitivno mišljenje Odbora regulatora. Prije podnošenja nacrt preporuka, mišljenja ili odluka Odboru regulatora na glasovanje, ravnatelj nacrt preporuka, mišljenja ili odluka šalje relevantnoj radnoj skupini [...] . Ravnatelj:**
 - i. uzima u obzir komentare i izmjene [...] Odbora regulatora [...];**

ii. može povući podneseni nacrt mišljenja, preporuka ili odluka podložno propisno opravdanom pisanom obrazloženju u slučaju neslaganja s izmjenama koje je podnio Odbor regulatora [...];

- (d) odgovoran je za provođenje godišnjeg radnog programa Agencije pod vodstvom Odbora regulatora i pod upravnom kontrolom Upravnog odbora;
- (e) poduzima potrebne mjere kako bi osigurao funkcioniranje Agencije u skladu s ovom Uredbom, posebno što se tiče donošenja unutarnjih upravnih uputa i objave obavijesti;
- (f) svake godine priprema nacrt radnog programskog **dokumenta** Agencije **koji sadržava višegodišnje programiranje i godišnji radni program** za sljedeću godinu **u skladu s člankom 21. Ravnatelj []** podnosi nacrt, nakon što ga Upravni odbor donese, Odboru regulatora, **Vijeću**, Europskom parlamentu i Komisiji do 31. **[] listopada** svake godine. Ravnatelj je odgovoran za provedbu programskog dokumenta i izvješćivanje Upravnog odbora o njegovoj provedbi;
- (g) sastavlja privremeni nacrt procjene za Agenciju u skladu s člankom 33. stavkom 1. i provodi proračun Agencije u skladu s člancima 34. i 35.;
- (h) svake godine priprema i podnosi Upravnom odboru nacrt godišnjeg izvješća koji uključuje neovisni dio o regulatornim aktivnostima Agencije te dio o financijskim i administrativnim pitanjima;

- (i) priprema akcijski plan na temelju zaključaka iz izvješća i evaluacija unutarnje ili vanjske revizije, kao i istraga Europskog ureda za borbu protiv prijevара (OLAF) te o napretku izvješćuje Komisiju dva puta godišnje, a Upravni odbor redovito;
- (j) odgovoran je za odlučivanje je li, radi obavljanja zadaća Agencije na učinkovit i djelotvoran način, potrebno osnovati jedan lokalni ured ili više njih u jednoj državi članici ili više njih []. Za donošenje odluke o osnivanju lokalnog ureda potrebna je prethodna suglasnost Komisije, Upravnog odbora i predmetnih država članica, **uključujući državu članicu u kojoj se nalazi sjedište Agencije**. U toj se odluci, **utemeljenoj na odgovarajućoj analizi troškova i koristi**, navodi opseg aktivnosti koje taj lokalni ured obavlja tako da se izbjegavaju nepotrebni troškovi i udvostručavanje administrativnih funkcija Agencije.

Članak 26.

Osnivanje i sastav Odbora za žalbe

1. Agencija osniva Odbor za žalbe.
2. Odbor za žalbe čini šest članova i šest zamjenika odabranih među sadašnjim ili bivšim višim osobljem nacionalnih regulatornih tijela, tijela za tržišno natjecanje ili drugih nacionalnih institucija ili institucija Unije s odgovarajućim iskustvom u energetske sektoru. Odbor za žalbe imenuje svog predsjednika.

Članove Odbora za žalbe nakon javnog poziva za iskaz interesa formalno imenuje Upravni odbor na prijedlog Komisije i nakon savjetovanja s Odborom regulatora.

3. Odbor za žalbe donosi i objavljuje svoj poslovnik. U tom su poslovniku detaljno utvrđeni mehanizmi kojima su uređeni organizacija i funkcioniranje Odbora za žalbe i pravila primjenjiva na žalbe pred Odborom, u skladu s člankom 29. [] Odbor za žalbe donosi i objavljuje poslovnik u roku od [] **šest mjeseci od svojeg prvog sastanka** [].

Proračun Agencije sadržava zasebnu proračunsku liniju iz koje se financira funkcioniranje tajništva Odbora za žalbe.

4. Odbor za žalbe donosi odluke na temelju kvalificirane većine s najmanje četiri od šest članova. Odbor za žalbe sastaje se kad je to potrebno.

Članak 27.

Članovi Odbora za žalbe

1. Mandat članova Odbora za žalbe traje pet godina. Taj se mandat može jednom produljiti.
2. Članovi Odbora za žalbe neovisni su pri odlučivanju. Ne obvezuju ih nikakve upute. Ne obavljaju nikakve druge dužnosti u Agenciji, Upravnom odboru, Odboru regulatora ili bilo kojoj radnoj skupini Agencije. Član Odbora za žalbe se za vrijeme trajanja mandata ne uklanja s položaja, osim ako ga se proglasi krivim za tešku povredu dužnosti i ako Upravni odbor nakon savjetovanja s Odborom regulatora donese takvu odluku.

Članak 28.

Izuzeće i prigovor u pogledu Odbora za žalbe

1. Članovi Odbora za žalbe ne sudjeluju u žalbenim postupcima, ako u njima imaju bilo kakav osobni interes ili ako su prethodno bili uključeni u postupak kao predstavnici jedne od stranaka u postupku ili ako su sudjelovali u odlukama koje su predmet žalba.
2. Ako iz jednog od razloga navedenih u stavku 1. ili iz bilo kojeg drugog razloga član Odbora za žalbe smatra da netko od ostalih članova ne bi smio sudjelovati u žalbenom postupku, o tome obavještava Odbor za žalbe. Svaka stranka u žalbenom postupku može prigovoriti sudjelovanju člana Odbora za žalbe na temelju obrazloženja iz stavka 1. ako sumnja da je pristran. Takav prigovor je nedopušten, ako se temelji na državljanstvu člana ili ako je stranka koja prigovara žalbenom postupku, iako svjesna razloga prigovora, poduzela postupovni korak u žalbenom postupku koji nije prigovor na sastav Odbora za žalbe.

3. Odbor za žalbe odlučuje o mjerama koje treba poduzeti u slučajevima navedenima u stavcima 1. i 2. bez sudjelovanja dotičnog člana. U smislu donošenja te odluke, dotičnog člana u odboru za žalbe zamjenjuje njegov/njezin zamjenik. Ako se zamjenik nađe u sličnoj situaciji, predsjednik imenuje zamjenika između raspoloživih zamjenika.
4. Članovi odbora za žalbe se obvezuju da će djelovati neovisno i u javnom interesu. U tom smislu daju pisanu izjavu o obvezama i pisanu izjavu o interesima iz kojih je razvidno da ne postoje nikakvi interesi koji bi utjecali na njihovu neovisnost ili bilo kakve izravne ili neizravne interese. Te se izjave javno objavljuju jednom godišnje.

Članak 29.

Odluke protiv kojih se može podnijeti žalba

1. Svaka fizička ili pravna osoba, uključujući nacionalna regulatorna tijela, može se žaliti na odluke iz članaka od 4. do 14. ove Uredbe i iz članka 12. stavka 6. Uredbe (EU) br. 347/2013, kao i iz članka 9. stavka 11. Uredbe Komisije (EU) 2015/1222, upućene toj osobi, ili na odluku koja je se izravno i osobno tiče, iako je upućena drugoj osobi.
2. Žalba se zajedno s obrazloženjem podnosi Agenciji u pisanom obliku u roku od dva mjeseca od kad je dotična osoba bila obaviještena o odluci ili, ako nema takve obavijesti, u roku od dva mjeseca od dana kad je Agencija objavila svoju odluku. Odbor za žalbe odlučuje o žalbi u roku od četiri mjeseca od podnošenja žalbe.

3. Žalba koja je podnesena u skladu sa stavkom 1. nema suspenzivni učinak. Međutim, Odbor za žalbe može, ako smatra da okolnosti tako zahtijevaju, suspendirati primjenu osporavane odluke.
4. Ako je žalba dopuštena, Odbor za žalbe ispituje je li utemeljena. Odbor poziva stranke koliko je često potrebno u žalbenom postupku da podnesu primjedbe na obavijesti koje je sam izdao ili na priopćenja od drugih stranaka u žalbenom postupku, unutar određenih vremenskih rokova. Stranke u žalbenim postupcima imaju pravo na usmeno izlaganje.
5. Odbor za žalbe može izvršiti ovlasti koje ima u nadležnosti Agencije ili može predati slučaj nadležnom tijelu Agencije. Nadležno tijelo Agencije je obvezano odlukom Odbora za žalbe.
6. Agencija objavljuje odluke Odbora za žalbe.

Članak 30

Radne skupine

1. **[] Upravni odbor uspostavlja radne skupine za zadaće iz članka 5., članka 6., članka 8. stavka 2.a, članka 10. i članka 43. Za sve ostale zadaće Upravni odbor [] uspostavlja radne skupine nakon dobivanja pozitivnog mišljenja Odbora regulatora. Ukidanje radne skupine podložno je pozitivnom mišljenju Odbora regulatora.**

2. Radne su skupine sastavljene od stručnjaka iz osoblja Agencije, nacionalnih regulatornih tijela i, **prema potrebi**, Komisije []. Agencija ne snosi troškove sudjelovanja stručnjaka iz osoblja nacionalnih regulatornih tijela u radnim skupinama Agencije. **Radne skupine koje su uspostavljene radi obavljanja aktivnosti u skladu s ovom Uredbom uzimaju u obzir stajališta stručnjaka iz drugih relevantnih nacionalnih tijela ako su ta tijela nadležna.**
3. Upravni odbor **na temelju povoljnog mišljenja Odbora regulatora** donosi i objavljuje interni poslovnik o radu radnih skupina. **Ravnatelj na temelju povoljnog mišljenja Odbora regulatora imenuje predsjednike radnih skupina.**
- 3.a **Radne skupine Agencije obavljaju aktivnosti koje su im dodijeljene u programskom dokumentu usvojenom na temelju članka 20. stavka 1. točke (e) te sve aktivnosti koje im dodijele Odbor regulatora i ravnatelj.**

POGLAVLJE III.

DONOŠENJE I STRUKTURA PRORAČUNA

Članak 31.

Struktura proračuna

1. Ne dovodeći u pitanje druge izvore prihodi Agencije sačinjeni su od sljedećega:
 - (a) doprinosa Unije;
 - (b) pristojbi plaćenih Agenciji u skladu s člankom 32. ;
 - (c) svih dobrovoljnih priloga država članica ili regulatornih tijela iz članka 20. stavka 1. točke (g);
 - (d) ostavština, donacija ili bespovratnih sredstava iz članka 20. stavka 1. točke (g).
2. Rashodi Agencije uključuju osoblje, administraciju, infrastrukturu i operativne troškove.
3. Prihodi i rashodi Agencije moraju biti uravnoteženi.
4. Na temelju svih prihoda i rashoda Agencije, za svaku proračunsku godinu koja se podudara s kalendarskom godinom pripremaju se predviđanja koja se unose u njezin proračun.

Članak 32.

Pristojbe

1. Agenciji se plaćaju pristojbe **za sljedeće** aktivnosti:
 - (a) traženje odluke o izuzećima u skladu s člankom 11. i odluke o prekograničnoj raspodjeli troškova koje Agencija donosi u skladu s člankom 12. Uredbe (EU) br. 347/2013¹³;
 - (b) [...] registriranje tržišnih sudionika ili subjekata koji djeluju u njihovo ime[...] na temelju članka 8. Uredbe (EU) 1227/2011 [...] **što uključuje tekuće troškove prikupljanja, obrade i analize informacija te rukovanja njima nakon registriranja.**
2. Pristojbe iz stavka 1. i način na koji se trebaju platiti određuje Komisija **nakon javnog savjetovanja te nakon savjetovanja s Upravnim odborom i Odborom regulatora. [...]** Pristojbe su **proporcionalne troškovima određenih usluga pruženih na troškovno učinkovit način. One se_**[...] utvrđuju na način da se **osigura da su nediskriminirajuće i da** se izbjegne nepotrebno financijsko ili administrativno opterećenje za tržišne sudionike ili subjekte koji djeluju u njihovo ime [...].

Komisija redovito preispituje razine pristojbi na temelju procjene i, prema potrebi, prilagođuje iznos pristojbi i način na koji se trebaju platiti.

¹³ SL L 115, 25.4.2013., str. 39.

Članak 33.

Određivanje proračuna

1. Svake godine ravnatelj sastavlja privremeni nacrt procjene koji uključuje operativne troškove i program rada koji se predviđa za sljedeću financijsku godinu i šalje ga Upravnom odboru, zajedno s popisom privremenih stavki.
2. Upravni odbor svake godine, na temelju privremenog nacrtu procjene koji priprema ravnatelj, donosi privremeni nacrt procjene prihoda i rashoda Agencije za sljedeću financijsku godinu.
3. Privremeni nacrt procjene, uključujući nacrt plana radnih mjesta, Upravni odbor dostavlja Komisiji do 31. siječnja svake godine. Prije donošenja procjene, nacrt koji priprema ravnatelj šalje se Odboru regulatora, koji može dati obrazloženo mišljenje o nacrtu.
4. Komisija procjenu iz stavka 2. šalje Europskom parlamentu i Vijeću, zajedno s nacrtom općeg proračuna Unije.
5. Komisija na temelju nacrtu procjene unosi u nacrt općeg proračuna Unije procjene koja smatra potrebnima u pogledu plana radnih mjesta i iznosa potpore koja tereti opći proračun Unije u skladu s člankom 313. i narednim člancima Ugovora.
6. Vijeće u funkciji proračunskog tijela donosi plan radnih mjesta za Agenciju.
7. Upravni odbor donosi proračun Agencije. Postaje konačan nakon završnog donošenja općeg proračuna Unije. Po potrebi se shodno tome prilagođava.

8. Sve izmjene proračuna, uključujući plan radnih mjesta, donose se prema istom postupku.
9. Upravni odbor bez odlaganja obavješćuje proračunsko tijelo ako namjerava provesti bilo koji projekt koji može imati znatne financijske implikacije za financiranje proračuna Agencije, osobito projekte u vezi s imovinom . Upravni odbor također obavješćuje Komisiju o svojoj namjeri. Ako bilo koji ogranak proračunskog tijela namjerava izdati mišljenje, o tome obavješćuje Agenciju u roku dva tjedna od primitka obavijesti o projektu. U izostanku odgovora, Agencija može nastaviti s planiranim projektom.

Članak 34.

Provedba i kontrola proračuna

1. Ravnatelj djeluje kao osoba koja izdaje ovlaštenja i izvršava proračun Agencije.
2. Računovođa Agencije do 1. ožujka nakon završetka svake financijske godine, prosljeđuje računovođi Komisije i Revizorskom sudu privremene račune, uz izvješće o proračunskom i financijskom upravljanju tijekom financijske godine. Računovođa Agencije također šalje izvješće o proračunskom i financijskom upravljanju Europskom parlamentu i Vijeću do 31. ožujka sljedeće godine. Računovođa Komisije tada konsolidira privremene račune institucija i decentraliziranih tijela u skladu s člankom 147. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴ („Financijska uredba”).

¹⁴ Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298, 26.10.2012., str. 1.).

Članak 35.

Financijsko izvještavanje i razrješnica

1. Računovođa Agencije šalje privremene financijske izvještaje za financijsku godinu (godina N) računovođi Komisije i Revizorskom sudu do 1. ožujka sljedeće financijske godine (godina N + 1).
2. Agencija šalje izvješće o proračunskom i financijskom upravljanju za godinu N Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i Revizorskom sudu do 31. ožujka godine N + 1.

Računovođa Komisije do 31. ožujka godine N + 1 prosljeđuje privremene račune Agencije Revizorskom sudu. Izvješće o proračunskom i financijskom upravljanju tijekom financijske godine se također prosljeđuju Europskom parlamentu i Vijeću.

4. Nakon što dobije primjedbe Revizorskog suda o privremenim računima Agencije za godinu N u skladu s odredbama članka 148. Financijske uredbe, računovođa na vlastitu odgovornost sastavlja završne račune Agencije za tu godinu. Ravnatelj ih dostavlja Upravnom odboru kako bi dobio njegovo mišljenje.
5. Upravni odbor donosi mišljenje o završnim računima Agencije za godinu N.
6. Računovođa Agencije šalje završne račune za godinu N, zajedno s mišljenjem Upravnog odbora, Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i Revizorskom sudu do 1. srpnja godine N + 1.

7. Završni računi se objavljuju u *Službenom listu Europske unije* do 15. studenoga godine N + 1.
8. Ravnatelj šalje Revizorskom sudu odgovore na njegove primjedbe do 30. rujna godine N + 1. Također šalje presliku tog odgovora Upravnom odboru i Komisiji.
9. Na zahtjev Europskog parlamenta ravnatelj dostavlja sve informacije koje su potrebne za neometanu primjenu postupka za zaključenje godine N u skladu s člankom 109. stavkom 3. Delegirane Uredbe Komisije (EU) br. 1271/2013.
10. Europski parlament na preporuku Vijeća, koje odlučuje kvalificiranom većinom, prije 15. svibnja godine N + 2, daje razrješenje ravnatelju za izvršenje proračuna za financijsku godinu N.

Članak 36.

Financijska pravila

Financijska pravila koja se primjenjuju na Agenciju donosi Upravni odbor nakon savjetovanja s Komisijom. Ta pravila mogu odstupati od Delegirane Uredbe Komisije (EU) br. 1271/2013 ako određene operativne potrebe za funkcioniranje Agencije to zahtijevaju i samo uz prethodnu suglasnost Komisije.

Članak 37.

Borba protiv prijevара

1. Radi lakše borbe protiv prijevара, korupcije i drugih nezakonitih aktivnosti navedenih u Uredbi (EU, Euratom) br. 883/2013, u roku od šest mjeseci otkad započne s radom Agencija pristupa Međuinstitucionalnom sporazumu od 25. svibnja 1999. o unutarnjim istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) i donosi odgovarajuće odredbe na temelju predloška iz Priloga tome Sporazumu.
2. Revizorski sud ovlašten je za provođenje revizija na licu mjesta, kao i na temelju dokumenata, svih korisnika bespovratnih sredstava, izvođača i podizvođača koji su od Agencije primili sredstva Unije.
3. OLAF smije provoditi istrage, uključujući provjere na licu mjesta i inspekcije, kako bi se utvrdilo postoji li prijevара, korupcija ili druga nezakonita aktivnost kojom se ugrožavaju financijski interesi Unije u vezi s bespovratnim sredstvima ili ugovorom koji je financirala Agencija u skladu s odredbama i postupcima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 1073/1999 i Uredbi Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96.
4. Ne dovodeći u pitanje stavke 1., 2. i 3., sporazumi o suradnji s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama, ugovori, sporazumi o bespovratnim sredstvima i odluke Agencije o bespovratnim sredstvima sadržavaju odredbe kojima se Revizorskom sudu i OLAF-u daje izričita ovlast za provođenje revizija i istraga iz ovog članka u skladu s njihovim odgovarajućim nadležnostima.

POGLAVLJE V.

OPĆE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 38.

Privilegije i imuniteti i sporazum o sjedištu

1. Na Agenciju se primjenjuje Protokol o privilegijama i imunitetima Europskih zajednica.
2. Potrebni dogovori o smještaju Agencije u državi članici domaćinu te objekti i oprema koje ta država članica daje na raspolaganje te posebna pravila koja se u državi članici domaćinu primjenjuju na ravnatelja, članove Upravnog odbora, osoblje Agencije i članove njihovih obitelji utvrđuju se sporazumom o sjedištu između Agencije i države članice u kojoj se sjedište nalazi. Taj se sporazum sklapa nakon dobivanja odobrenja Upravnog odbora.

Članak 39.

Osoblje

1. Na cjelokupno osoblje Agencije, uključujući njezina ravnatelja, primjenjuju se Pravilnik o osoblju za dužnosnike Europske unije („Pravilnik o osoblju”), Uvjeti zaposlenja ostalih službenika Europske unije („Uvjeti zaposlenja”) i pravila koja su zajednički usvojile institucije Unije u smislu primjene Pravilnika o osoblju i Uvjeta zaposlenja.
2. Upravni odbor, u dogovoru s Komisijom, donosi odgovarajuća provedbena pravila, u skladu s člankom 110. Pravilnika o osoblju.
3. U pogledu svog osoblja, Agencija izvršava ovlasti koje joj je dodijelilo tijelo za imenovanje putem Pravilnika o osoblju i ovlasti da sklapa ugovore putem Uvjeta zaposlenja.
4. Upravni odbor može donijeti odredbe na temelju kojih se nacionalni stručnjaci iz država članica mogu privremeno premjestiti u Agenciju.

Članak 40.

Odgovornost Agencije

1. Ugovorna odgovornost Agencije uređena je pravom primjenjivim na dotični ugovor.

Svaka odredba o arbitraži sadržana u ugovoru koji je sklopila Agencija podliježe nadležnosti Suda Europske unije.

2. U slučaju izvanugovorne odgovornosti, Agencija u skladu s općim načelima koja su zajednička zakonodavstvima država članica, nadoknađuje svaku štetu koju prouzroči sama ili ju prouzroči njezino osoblje pri izvršavanju svojih dužnosti.
3. Sud Europske unije ima nadležnost u sporovima za naknadu štete iz stavka 2. .
4. Osobna financijska i disciplinska odgovornost agencijskog osoblja prema Agenciji je uređena odgovarajućim odredbama koje se primjenjuju na osoblje Agencije.

Članak 41.

Transparentnost i komunikacija

1. Na dokumente Agencije primjenjuje se Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵.
2. Upravni odbor donosi praktične mjere za primjenu Uredbe (EZ) br. 1049/2001 .
3. Odluke koje Agencija donese u skladu s člankom 8. Uredbe (EZ) br. 1049/2001 mogu biti predmet pritužbi Europskom ombudsmanu ili postupaka pred Sudom, u skladu s člankom 228. odnosno 263. Ugovora.

¹⁵ Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145, 31.5.2001., str. 43.).

4. Obrada osobnih podataka koju obavlja Agencija podliježe primjeni Uredbe (EZ) br. 45/2001¹⁶. Upravni odbor utvrđuje mjere kojima Agencija primjenjuje Uredbu (EZ) br. 45/2001, uključujući one o imenovanju službenika za zaštitu podataka Agencije. Te se mjere utvrđuju nakon savjetovanja s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka.
5. Agencija može na vlastitu inicijativu sudjelovati u komunikacijskim aktivnostima u području svoje nadležnosti. Raspodjelom resursa komunikacijskim aktivnostima ne ugrožava se učinkovito izvršavanje zadaća iz članaka od 3. do 14. Komunikacijske aktivnosti izvršavaju se u skladu s relevantnim komunikacijskim i promidžbenim planovima koje je donio Upravni odbor.

Članak 42.

Zaštita klasificiranih i osjetljivih neklasificiranih podataka

1. Agencija donosi svoja sigurnosna pravila koja su ekvivalentna sigurnosnim pravilima Komisije za zaštitu klasificiranih podataka Europske unije („EUCI”) i osjetljivih neklasificiranih podataka, među ostalim, odredbe za razmjenu, obradu i čuvanje takvih podataka, kako je utvrđeno u odlukama Komisije (EU, Euratom) 2015/443¹⁷ i 2015/444¹⁸.

¹⁶ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

¹⁷ Odluka Komisije (EU, Euratom) 2015/443 od 13. ožujka 2015. o sigurnosti u Komisiji (SL L 72, 17.3.2015., str. 41.).

¹⁸ Odluka Komisije (EU, Euratom) 2015/444 od 13. ožujka 2015. o sigurnosnim propisima za zaštitu klasificiranih podataka EU-a (SL L 72, 17.3.2015., str. 53.).

2. Agencija može odlučiti i da se odluke Komisije iz stavka 1. primjenjuju s nužnim izmjenama. Sigurnosna pravila Agencije među ostalim obuhvaćaju odredbe u pogledu razmjene, obrade i čuvanja klasificiranih podataka Europske unije i osjetljivih neklasificiranih podataka.

Članak 43.

Sporazumi o suradnji

1. U Agenciji mogu sudjelovati treće zemlje koje su s Unijom sklopile sporazume i koje su usvojile i primjenjuju **relevantna pravila** prava Unije u području energetike, **uključujući posebno pravila o neovisnim nacionalnim regulatorima, pristupu treće strane infrastrukturi i razdvajanju, trgovanju energijom i upravljanju sustavom te sudjelovanju i zaštiti potrošača, kao i relevantna pravila []** u području okoliša i tržišnog natjecanja.
 - 1.a **Podložno sklapanju sporazuma u tu svrhu između Unije i trećih zemalja iz stavka 1. Agencija može izvršavati svoje zadaće na temelju članaka od 3. do 14. i u [...] odnosu na treće zemlje ako su te zemlje [...] donijele relevantna pravila na temelju stavka 1. i primjenjuju ih te ako su Agenciju ovlastile da koordinira aktivnosti njihovih domaćih regulatora i regulatora iz država članica. Jedino se u tom slučaju upućivanja na pitanja prekogranične prirode odnose na granice s trećim zemljama, a ne na granice između dviju država članica.**
2. U skladu s odgovarajućim odredbama ovih sporazuma, određuju se pravila kojima se utvrđuju, osobito, priroda, opseg i postupovni aspekti uključenja tih zemalja u rad Agencije, uključujući odredbe u vezi s financijskim doprinosima i osobljem.

3. Upravni odbor, **nakon što je dobio pozitivno mišljenje Odbora regulatora**, donosi [] **poslovnik** za odnose s trećim zemljama **iz stavka 1.**[] Komisija osigurava da Agencija djeluje u okviru svojih ovlasti i postojećeg institucionalnog okvira sklapanjem odgovarajućeg radnog dogovora s ravnateljem Agencije.

Članak 44.

Dogovori u vezi s jezikom

1. Na Agenciju se primjenjuju odredbe Uredbe Vijeća br. 1.¹⁹
2. Upravni odbor odlučuje o unutarnjim dogovorima u vezi s jezikom za Agenciju.
3. Usluge prevođenja koje su potrebne za rad Agencije osigurava Prevoditeljski centar za tijela Europske unije.

¹⁹ Uredba Vijeća br. 1. od 15. travnja 1958. o određivanju jezika koji se koriste u Europskoj ekonomskoj zajednici (SL 17, 6.10.1958., str. 385.).

Članak 45.

Vrednovanje

1. Najkasnije pet godina nakon stupanja na snagu ove Uredbe, a zatim svakih pet godina, Komisija s pomoću neovisnog vanjskog stručnjaka provodi vrednovanje za ocjenjivanje učinka Agencije s obzirom na njezine ciljeve, mandat i zadaće. Poseban naglasak vrednovanja na mogućnosti je izmjena mandata Agencije i na financijskim učincima tih izmjena.
2. Ako Komisija smatra da daljnje postojanje Agencije više nije opravdano s obzirom na ciljeve, mandat i zadaće koji su joj dodijeljeni, ona može predložiti da se ova Uredba u skladu s tim izmijeni ili stavi izvan snage.
3. Komisija podnosi nalaze vrednovanja iz stavka 1. i svoje zaključke Europskom parlamentu, Vijeću i Odboru regulatora Agencije. Nalaze vrednovanja trebalo bi javno objaviti .
4. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću predstavlja vrednovanje najmanje svakih pet godina, **uzimajući u obzir mogućnost preispitivanja nadležnosti dodijeljenih Agenciji.**

Članak 46.

Stavljanje izvan snage

Uredba (EZ) br. 713/2009 stavlja se izvan snage.

Upućivanja na Uredbu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga II.

Članak 47.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament

Predsjednik

Za Vijeće

Predsjednik